

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Alojzego Gonzagi.
Czwartek: Paulina Biskupa.
Piątek: Agrypiny P.
Sobota: Narod. ś. Jana Chrzc.

Wschód słońca o godzinie 3-ej minut 40
Zachód 8-ej 21
Długość dnia godzin 16 40
Przybyło 9 2

Wschód księżyca o godzinie 4 minut 12
Zachód 10 23
Wysokość wody na Wiśle st. 4 c. 7 (st. 5 c. 2).
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 10°.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmentowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 po poł.

Niedziela: Prospera B.
Poniedziałek: Jana i Pawła.
Wtorek: Władysława Kr.
Sroda: Ireneusza B. M.

Dodatek poranny.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny. Piotrkowska 7/281. telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Smiona słowiańska. Dziś Domysława, jutro Broniwoja.
Zgromadzenia: Doroczne zebranie ogólne członków zbioru ewangelicko-angsburskiego. (Kościół przy ulicy Królewskiej — 4 po południu.) — Posiedzenie członków wydziału wsparcia ubogich Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa przy ulicy Krak.-Przedm. — 5½ po południu.) — Zebranie ogólne uczestników kasy zaliczkowo-wkładowej kolei nadwiślańskiej. (Kancelaria zarządu kolei przy ulicy Mazowieckiej — 6 po południu.)

Wizyty: Wizyta doroczna członków Towarzystwa dobroczynności w ochronie XV-ej dla ubogich dzieci izraelskich. (Lokal ochrony — 5 po południu.)

Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm., 15—od 10-ej rano do 4-ej po południu.) — Wystawa obrazów Krywul. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 8-ej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy oraz rzeźbiarzy. (Nowy Świat, 27—od 10-ej rano do 7½ wieczorem.) — Wystawa etnograficzna. (Krak.-Przedm., 17—od 10-ej rano do 4-ej po południu.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm., 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po południu.) — Wystawa Muzeum ziemieńskiego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm., 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 10-ej rano do 4-ej po południu.)

Koncerty: Koncert holenderskiego Stowarzyszenia orkiestrowego pod dyrekcją J. A. Quasta. (Dolina Szwajcarska—7 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Hugonoci” (z udziałem pań Aleksandry Stromfeld-Klamyżyskiej i Libji Drog oraz pp. Józefa Russitano i Astillero); jutro „Straszny dwór”; — Letni: dziś i jutro przedstawienia zawieszono; — Na wyspie w Łazienkach: jutro „Płaszcz z Tyrolu” oraz „Divertissement baletowy”; — Rozmaitości: dziś „Chwast”; jutro „Fredzio”; — Nowy: dziś „Przegląd Klarety”; jutro „Dwa dni szczęśliwe”. (8 wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 10117 rs. 19 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9-ej rano do 1-ej po południu i od 4—5-ej po południu; wykup i prolongata uskuteczniane są od 9-ej rano do 2-ej po południu i od 4—6-ej po południu.)

Wiadomości bieżące.

= W nr. 433 *Zbioru tariff* zamieszczono specjalną taryfę od przewozu przedmiotów II-ej kategorii w komunikacji bezpośredniej warszawsko-wożańskokaspijskiej przez Carycyn lub Saratów. Taryfy wskazane są od stacji wszystkich kolei w Królestwie Polskim do portów m. Kaspijskiego.

= *Praw. wiestn.* zamieszcza rozporządzenie o uło-

żeniu drugiego toru na dystansie Proskurów-Czarny Ostrów kolei południowo-zachodnich.

= Urząd municypalny miasta Bolonji, projektujący wydanie graficznej statystyki sanitarnej, zwrócił się za pośrednictwem konsula włoskiego do tutejszej władzy miejskiej o zakomunikowanie mu danych statystycznych, dotyczących miasta Warszawy, przy czem poruszono myśl stałej wzajemnej wymiany powyższych wiadomości między Warszawą a Bolonją.

= Na przedstawienie p. oberpoliemajstra warszawskiego wydelegowano osobną komisję do obejrzenia tak pod względem warunków sanitarnych, jak i innych, cmentarza ewangelicko-angsburskiego. Komisja w tych dniach ukończyła czynność i przedstawiła obszerny i szczegółowy protokół, w którym zaznaczono dostrzeżone usterki i zaprojektowano sposoby ich usunięcia. Protokół powyższy ma być wysłany władzy miejskiej.

= Z d. 13-ym lipca magistrat przystępuje do budowy bruku drewnianego na Krakowskim Przedmieściu od Królewskiej do rogu Nowego Świata i Świętokrzyskiej. W tym terminie wypuszczanie ścieków z domów nieskanalizowanych do rynsztoków będzie zamknięte.

= Wczoraj, o godz. 5-ej po południu, odbyła się wizyta roczna w ochronie XI-ej przy ulicy Tamka pod nr. 2. Zakład ten jest pod wezwaniem św. Piotra i zostaje na koscie członków rady opiekuńczej, której prezesową jest Marja Zygmuntowa hrabina Wielopolska, protektorką zaś Ewelina z hr. Łubieńskich Chościak Popielowa. Ochrona posiada dwa oddziały, w których przebywa 135 dzieci ogółem (chłopców 62, dziewcząt 73). Na akcie pomienionym obecni byli, oprócz opiekunek, delegowani z warszawskiego Towarzystwa dobroczynności członkowie: wiceprezes wydziału ochron p. Lucjan Symonowicz, Konopczyński, księża: Dudrewicz i Wyszynski, opiekunka pani Sewerja Mauersbergerowa i opiekun ochron p. Konrad Sachoeki.

= Pan Stanisław Buchner, inżynier, warszawianin, praktykujący za granicą, brat redaktora *Muchy*, został wysłany kosztem rządu niemieckiego na wystawę do Chicago, jako reprezentant znanego niemieckiego stowarzyszenia przemysłowego, liczącego około 90,000 członków w całych Niemczech.

= Dr. Fr. Murdzieński, ordynator szpitala św.

Ludwika z Krakowa, przybył do Warszawy, gdzie został wezwany do chorej.

= Dyrektor II-go gimnazjum rz. r. st. Troicki wyjechał do Mińska, naczelnik kaliskiego okręgu komory jenerał-major Usow powrócił z Kiele, naczelnik warszawskiego żandarmeryjno-policyjnego zarządu kolejowego jenerał-major Frydrychs powrócił z Ciechocinka, dyrektor departamentu oświaty r. t. Anicz-kow wyjechał do Petersburga.

= P. minister oświaty, sekretarz stanu, rz. r. t. hr. Deljanow, wyjechał wczoraj do Petersburga.

= Popis artystyczny.
Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż wystawa prac uczennic szkoły malarskiej p. Bronisławy Poświkowej będzie jeszcze otwartą przez dzień dzisiejszy o godz. 11-ej rano do godz. 7-ej wieczorem.

Zakład mieści się w domu pod nr. 21-ym przy ul. Żórawiej.

Wejście na wystawę bezpłatne.

= Delegacja.

Wyznaczona z łona ministerjum komunikacji komisja, do rozpatrzenia nadesłanych przez Towarzystwo kolei fabryczno-łódzkiej planów powiększenia budynków stacyjnych w Łodzi, zjeżdża w tych dniach, celem szczegółowego zbadania warunków rozszerzenia stacji na miejscu.

W planie projektowanych, a już rozpoczętych robót, leży budowa nowego mostu nad ulicą Widzewską.

Budynki stacyjne w Łodzi po przebudowaniu, zarówno, jak biura kolei, otrzymają całkowite oświetlenie elektryczne.

= Posiedzenia sądowe.

Ferje letnie w instytucjach sądowych tutejszych, jak wiadomo, zaczęły się z d. 13-ym czerwca, a trwać będą do 27-go września.

Podczas ferji posiedzenia sądowe w Izbie sądowej tutejszej odbywać się będą w pierwszym departamencie cywilnym we środy, w drugim—we wtorki, w trzecim—we czwartki; w drugim kryminalnym departamencie: we wtorki, środy i piątki.

Pierwszy zaś departament karny całkiem nie będzie czynny podczas ferji.

W Zjeździe sędziów pokoju m. Warszawy posiedzenia w sprawach cywilnych odbywać się będą: we wtorki, czwartki i soboty, w sprawach zaś karnych: w środy i piątki.

128)

NAFTA

POWIEŚĆ

Sewera.

(Dalszy ciąg.)

— Na jutro dwadzieścia fur do Tarasówki, wozy na żelaznych osiach! — zakomenderował głośno Zygmunt.

— A więcej nie? — spytał wójt.

— A cóżby — nic.

— Nie — powtórzyła gromada.

Konie, wydobywszy się z cizby, pomknęły żywo.

— Nic, tylko *spekulacje*, — zawyrokował tego cięty podwójci. — Mówię wam *spekulacje* i *podrywka*.

— Podrywka! — zahuczała gromada.

— Ino się trzymajmy!...

— Czego? — spytał wójt. — Chcąc się trzymać, trzeba mieć coś do ujęcia, coś móżdż w garść uchwycić.

Logika wójta oniemiła gromadę. Korzystając z wrażenia, mówił dalej:

— Palików cosik wbili więcej, jak dziesięć, a każdy palik to znaczy jeden szyb. Wystarczy im na całe lata.

— Paliki wyrwać i spalić! — zawołano z gromady.

— To wyrwijcie je, głupcy, i z papieru, bo na papierze naznaczone! Sam widziałem.

Logika wójta oniemiła gromadę.

— Niema rady — mówił dalej wśród ciszy — kto ma dobre szkapy i kuty wóz, niech jedzie do Tarasówki, a my z podwójci do miasta.

— *Wyśpekulować* i ugadać się — dokończył podwójci. Gromada powoli rozchodziła się do domów rozczarowana z nadziei.

— Juchy te *hameryki*, żeby słowem zaczęli o nasze grunta — rozprawiali.

— Ani pary z gręby.

— *Spekulują* bestyje. Ja im pośpekuluję.

Podwójci pogroził pięścią.

Nazajutrz rano wójt z Podgrodzia z towarzyszem, zostawiwszy konie w karczmie przed miejską rogatką, aby nie płacić myta, wkroczyli do miasta.

Przed chwilą Prawdzie, obrażony na Kaspra za jego gwałtowne domaganie się podwójnego zółdu i zaliczki na emeryturę, wypędził go z domu.

Oburzony na niewdzięczność ludzką w ogólności, a specjalnie na niewdzięczność Prawdzica, szedł Kasper, przemysłiwając, jak wypełni o głodzie długie godziny dnia, gdy wtem zastąpili mu drogę gospodarze z Podgrodzia.

Twarz Kaspra rozjaśniła się, uścisknęli się za ręce.

— Gdzież Pan Bóg prowadzi — zapytał — dokąd, po co?

— Na naradę i ugadanie się do waszego pana.

Kasper przyłożył palec do ust, zrobił tajemniczą minę i zaczął się rozglądać, wodząc dokoła oczyma.

Widocznie znalazł, czego szukał, zawrócił i zakomenderował.

— Chodźmy!

W karczmie, po wypiciu na ochotę po kieliszku wódki, radzili przy piwie i śledziu.

— A ja wam mówię, — zakończył Kasper, wychylając resztę piwa — że on i was sprzeda tak, jak mnie sprzedał.

Chłopi wytrzeszczyli oczy.

— Zaprzeczam jestem przez niego, sponiewierany, wyssany. Patrzenie! — wskazał na swoje liche ubranie — co to zrobił ze mnie ten jego *czuwi duch*! Sprzedaj i was — zobaczcie. Bądźcie zdrowi...

Kasper, pokrzepiony na siłach, i syt zemsty, wyszedł.

Gospodarze po długiej naradzie, bojaźliwie, z rozbudzoną podejrzliwością zastukali do drzwi dworku. Właśnie Prawdzie, wymachując laską, dyktował kapitanowi artykuł estetyczny.

Drzwi się rozwarły.

— Zkąd Pan Bóg prowadzi, co za jedni — jaki interes?...

— Z Podgrodzia.

Prawdzie przyskoczył do nich.

— Cóż tam słyhać?

— A nie, — odpowiedzieli — ino *hameryki* zakupili wczoraj grunta, a dziś, mówił lokaj, pono *matereusz* zjeżdża.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— Kradzież w hotelu.

Niedawno skradziono w jednym z hotelów w tutejszych p. Marji Keniewiczowej, obywatelce z gubernji mińskiej, woreczek z 217-tu rs.

Ponieważ sprawcą kradzieży okazał się sługa hotelowy, Wł. B., który ukarany został przez sędziego pokoju, przeto pani K. na zasadzie tegoż wyroku wystąpiła z powództwem przeciwko właścicielom hotelu o odszkodowanie w ilości 217 rs.

Aczkolwiek właściele hotelu tłumaczyli się, że według wywieszonego w hotelu ogłoszenia nie odpowiadają za kradzież przedmiotów, nieoddanych im pod klucz, sędzia objaśnienia tego nie uwzględnił i akcję zasądził.

Zjazd, który wczoraj tę sprawę sądził, wyrok zatwierdził.

— Kradzież pod miastem.

Wypłoszeni z Powązek koniokradzi przenieśli się w okolice Tworek.

Nocy onegdajszej opryszkowie uprowadzili parę koni i wóz p. Karola Rajzachera, wartości 300 rs.

— Z figłów.

W dziedzińcu domu pod № 54-ym przy ul. Śliskiej dzieci bawiące się przewróciły szafę na 3-letniego Moszka Wajsbaua.

Dziecko uległo złamaniu nogi.

— Po burzy.

Jak już zaznaczyliśmy, wczoraj o godz. 1½, po południu po nad Warszawą i rozległą okolicą przeszła silna burza z piorunami i gradem.

Ulewa trwała około 20 minut, lecz była tak silna, iż ulice, zwłaszcza położone niżej, znalazły się chwilowo w wodzie.

Grad, wielkości orzechów laskowych, w ogrodach za rogatkami wolską i jerozolimską poczynił szkody w zasiewach kwiatowych, a oprócz tego potłukł szczyby inspektowe.

W ogrodzie Saskim burza połamała znaczną ilość gałęzi na drzewach.

Wichura w wielu domach podmiejskich uszkodziła dachy i poobalała parkany.

Aleje, ciągnące się wzdłuż zachodniej granicy miasta, zasłane są gałęziami z drzew obłamanymi.

Przy ul. Marszałkowskiej pod № 37-ym wichura skrzyła i złamała drzewo, mające 2 łokcie przeszło w obwodzie.

Drzewo runęło na werendę bawarii w tymże domu.

Na szczęście wypadku z ludźmi nie było.

W tymże domu wicher zerwał dach blaszany z budynku gospodarskiego, stojącego w podwórzu.

We wsi Ochota, pod Warszawą, od pioruna spłonęły zabudowania, należące do Augusta Hentzla.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 22-go czerwca, o godz. 5-jej po południu, odbędzie się wizyta roczna członków delegowanych Towarzystwa dobroczynności w ochronie XX-jej dla ubogich dzieci izraelskich przy ulicy Muranowskiej pod № 20-ym.

— D. 22-go czerwca, o godz. 5½ po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału kas groszowych.

— D. 22-go czerwca, o godz. 7-jej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału lekarskiego.

Nekrologja.

†
S. p.

Ludwik Pawłowski,

muzyk, b. wychowaniec Instytutu głuchoniemych i ociemniałych, po krótkich cierpieniach, zmarł dnia 19-go czerwca r. b., przeżywszy lat 68. Pogrzeb w smutku matka, bracia i siostry zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kaplicy szpitala Dzieciątka Jezus (ulica Zgoda) dnia 21-go b. m., to jest we środę, o godzinie 3-jej po południu na cmentarz powązkowski. —2564—

† S. p. Walerjan Edwardowicz

HENRIE L.

dymisjonowany generał-major, b. policmajster m. Warszawy,

po długich i ciężkich cierpieniach przeniósł się do wieczności d. 8 (20) czerwca 1893 r., przeżywszy lat 68.

Pozostała w głębokim żalu żona wraz z córką i siostrzenicą, zaprasza przyjaciół i znajomych na nabożeństwo żałobne w mieszkaniu przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście nr. 9, we środę o godz. 10-jej zrana i o 6-jej wieczorem. Wyprowadzenie zwłok nastąpi we czwartek, d. 10 (22), z cerkwi przy sztabie (ul. Kotzebue), o godz. 10-jej na cmentarz prawosławny Wolski.

† S. p. Szczepan Olsztyński,

majster stolarski,

opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy lat 53, w dniu 17 czerwca r. b. życie zakończył. Pogrzeb w ciężkim smutku żona, dzieci, bracia, siostry i szwagrowie zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 21-ym czerwca r. b., z kościoła Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 6-jej po południu na cmentarz powązkowski. —2555—

† Wszystkim, którzy przyjęli udział w smutnym obrzędzie pochowania drogiego nam zwłok

S. p. Aleksandry Weychan,

„kładamy niniejszem serdeczne „Bóg zapłać“

—913—

Matka i siostry.

† S. p. Rozalja z Kalinowskich

FEDEROWICZOWA,

żona budowniczego Adama Federowicza, zmarła w Krakowie, przeżywszy lat 58. —912—

B. p.

**Gustawa z Landau'ów
Bienenstock,**

po krótkiej i ciężkiej chorobie, przeniosła się do wieczności, przeżywszy lat 26. Pogrzeb w smutku mąż, dzieci, rodzice i rodzeństwo zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok dnia 21-go czerwca r. b., to jest we środę, o godzinie 3-jej po południu, z mieszkania przy ulicy Elektoralnej № 7 na cmentarz starozakonnym. —2556—

B. p. Aleksander Poznański,

b. kupiec,

po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 53, przeniósł się do wieczności. Stroskana żona, syn i córki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 21 czerwca r. b., t. j. we środę, o godzinie 12-jej w południe, z domu przy ulicy Ciepłej № 8, na cmentarz wyznania mojżeszowego. —2557—

NADESŁANE

TELEGRAM z COGNAC do firmy Bisquit, Dubouché & Co

reprezentowanej w naszym mieście przez p. **Ludwika Engelberg, Złota nr 21**, rozpoczyna w specjalnych **piwnicach komorowych** przy ulicy **Elektoralnej pod nr. 3, rozlew** całego asortymentu koniaków w butelki, w **warunkach identycznych**, jak w „Cognac”. Panowie kupcy i w ogóle osoby, interesujące się tem, mogą, poczynawszy od **Srody, dnia 21 b. m., do Soboty, w godzinach pomiędzy 10-tą a 4-tą**, osobiście przypatrzyć się tej ciekawej procedurze, która odbywa się pod **kierunkiem delegata firmy, p. Braustad**, a którą jedynie w „Cognac” widzieć można.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wiedeń, 17-go czerwca.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Teatr czeski z pomocą dyktantów z towarzystwa „Lumir” wystawił operę „W studni”; autor libreta Salina, który napisał „Prodana Niewiasta”, kompozytor Blodek. Opera ta jest w Czechach bardzo lubiana. Dziewczyna wiejska chce w noc świętojańską w wodzie studni zobaczyć kochanka, ale do niej wpadł przedtem komiczny, stary wdowiec w niej zakochany, stąd sceny zabawne i sposobność do ludowych obrazków. Muzyka jest bogatą w melodie oryginalne i wyborne chóry, piękna jest symfonia księżycowa, intermezzo. Całość wypadła przyzwoicie, sympatycznie, wyborny jest bas buffo, teatr był pełny. Profesor Adler obrobił tekst (nieco nieudolny) po niemiecku i w jesieni grać będzie tę operę teatr An der Wien.

Wesoły epizod z Pesztu: Na wykładzie próboszcza Kneipa na wyspie Malgorzaty był taki ścisł i tłok, że nie mogąc się wydostać z sali, arcyksiążę Józef i dwaj synowie jego po kolei z pomocą stołka oknem powyskakiwali.

Od wielu lat już niektórzy lekarze tutejsi i dwie kliniki praktykują metodę leczenia pewnych chorób za pomocą magnetyzmu, hipnotyzmu itp. Doświadczenia w tym kierunku odbywają się ciągle, bez rozgłosu, w pracowniach naukowych i prywatne, więcej dyktanckie w licznych kółkach. Słynny psychiatra prof. Krafft Ebing demonstruje często swoim uczniom doświadczenia medjumiczne i patologiczne, lecz po raz pierwszy dopiero wystąpił (jak to telegram wam donosił) w tych dniach przed szerokiemi zebraniem członków towarzystwa psychiatry i neurologii z doświadczeniami niejako publicznymi. Szło o doświadczenie, czy przez sztuczny wpływ można kogoś cofać w dowolny okres jego życia? Hrabia X. przyprowadził damę 33-letnią, a profesor Krafft Ebing objaśnił: Wpływem moim sprawiam, że dama ta podczas doświadczeń będzie mieć oczy otwarte; podczas hipnozy będą jej sugerować, że po obudzeniu się musi być tem, czem ja chcę, potem ją do normalnego stanu przywrócę. Będzie ona wtedy w stanie hipnotycznej sugestji i mimo oporu i powątpiewań będzie tem, czem ja chcę, żeby była. Po czym damę, brunetkę, słuszną, sympatyczną, posadził na kanapie, przesunął ręką po oczach od razu uspił. Wtedy zapowiedział, że jej nakazuje postuśnienie, zapytał czy śpi, odrzekła, że nie, poczem ją obudził. Oświadczyła, że nie wie nic o tem, co zaszło. Zapytał jej: Ile pani ma lat? 33; profesor energicznie: nie, masz lat 7, uśmiechnęła się, on fiksował ją. Naraz przyjęła zachowanie się i ruchy dziecka, dawała odpowiedzi dziecinne; bawiła się piłką, zachwycała lalką, grała z nią w kuchnię,

pisała dziecinne gryzmoły, siadła na poduszkę na ziemi. Wtedy profesor: ależ masz lat 15—i podał jej bukiet na 15-te urodziny. Zapytał kiedy była ostatni raz w Wiedniu? Dwa lata temu, na wystawie w r. 1873-im. Uczysz się pilnie? Niemam czasu, muszę przy gospodarstwie pracować. I znowu pismem podłotka kilka wierszy nakreśliła. Profesor: nie mogę ci już więcej mówić ty, gdyż masz lat 19. Dama przybiera ruchy panny dorosłej; profesor zapytuje, czy ma już ulubionego, czy pójdzie za mąż? Ona się rumieni i wyznaje. List napisała pismem wyrobionem. Wtedy profesor znowu ją uspił i oznajmił jej, że ma lat 33, kazał jej wykonywać ruchy i przybierać postawy rozmaite i w nich jak posąg pozostawać. Klął ją szpilką w policzki, w szyję, w ręce—nie czuła. Pociągnięciem ręk obudził ją, poczem z towarzyszem odeszła. Wszczęła się dyskusja, powstały wątpliwości, że złudzenie nie jest wyłączone, ale sprawa wymaga badania naukowego. Profesor oświadczył, że jeżeli to komedia, to już najwyższa, w kął Wolter; jeżeli prawda, to odsłania się rąbek nieświadomych stanów życiowych. Dr. Karol Mayer spisał stenograficznie cały przebieg (protokół) doświadczeń, które są wypadkiem dnia.

I druga nadzwyczajność zdarzyła się: piorun niewidzialny, a palący. Ślusarz podczas deszczu pracował na dachu, naraz poczuł boleść w plecach i krzyżu. Poszedł do domu, lekarz dr. Kornfeld sprawdził: ubiór wierzchni nie tknięty, koszula zetłona, ciało poparzone, ręce nieuszkodzone; trzymał się sztangi żelaznej, po której przebiegł go piorun niewidzialny, ale ręk nie uszkodził, gdyż były tłuste od oleju. A.

*

Paryż, 18-go czerwca.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

O rzadkiej i wspaniałej ceremonii wojskowej dochodzą wieści z gminy St. Ail, położonej na granicy francusko-niemieckiej, w pobliżu pola bitwy pod St. Privat, bitwy krwawej, stoczzonej w r. 1870-ym, w której kilka dziesiątków tysięcy walczących ze stron obu opuściło szeregi. Ciała 25-tych oficerów z pułku gwardji niemieckiej spoczywały w ziemi francuskiej pod skromnym pomnikiem i rząd niemiecki prosił obecnie francuzów, aby ciała te zwrócili ojczyźnie, aby pochowane zostały w Amanvillien, na ziemi niegdyś francuskiej, obecnie—niemieckiej. Rząd francuski postanowił odbyć tę ceremonję z wielką wystawnością. Jenerał korpusu, Jamont, osobiście, na czele licznych wojsk, wręczył delegacji niemieckiej, z jenerałem, hr. Haeselerem, na czele, wykopane trumny. Po mowach kapłanów Haeseler zapraszał sztab francuski na pogrzeb do Amanvillien, lecz Jamont odmówił; przyjął tylko zaproszenie do przejechania przed frontem wojsk niemieckich na czele złączonych sztabów: francuskiego i niemieckiego, przy dźwiękach „Wacht am Rhein”. Pierwszy to raz od czasu wojny wojska obu narodów spotkały się pod bronią o kilka kroków od siebie, a Jamont, żegnając salutowaniem Niemców, dodał głośno: „Au revoir, Messieurs”.

Drugi obchód odbył się w restauracji Lemardelay’a, gdzie liczne grono artystów i literatów, za inicjatywą Jana Carrère’a, a pod przewodnictwem Augusta Vacquerie, bankietowało na cześć Wiktora Hugo i z powodu wydania „Cafej liry”. Prawdziwa zebrala się tam śmietanka artystyczna: Mendès, Mallarmé, Gustaw Rivet, Paweł Meurice, Foucher, rzeźbiarz Rodin, Retté, który odczytał piękny wiersz; Willette, Rudolf Dargens, adwokat Ajalbert, słynny ze swojego procesu z korporacją, i w. inn. Carrère miał mowę, w której stawiał mistrza; potem Vacquerie, reaktor *Rappela*, wielbiciel Hugona, powiedział, robiąc aluzję do poetów, czerpiących w mistrzu natchnienie: „O rycerzu Duquesclinie mówiono, że zmarły już zdobywał miasta; o Wiktorze Hugo można rzec, że po śmierci tworzy arcydzieła”. Ci, co przybyć nie mogli, a byli zaproszeni, jak: Sully-Prudhomme, Mistral, Coppée, Scholl, listownie oddali hołd poecie; jeden tylko zimny parnasista i kiasyk, Leconte de Lisle, nie dał znaku życia.

Zdrowie Carnota wciąż się podobno polepsza; Rochefort w *Intransigent* w następujący sposób radzi zapobiedz recydywom. Oto, powiada, należy wybrać dwóch prezydentów rzeczypospolitej: jedenby jadł śniadanie, drugi obiad.

Inaczej każdy się rozchoruje z przejeżdżenia... Wszyscy amatorowie sztuki malarskiej oburzeni są na dyrektora muzeów p. Kampfena, który, chcąc „odnowić” znakomite płótna mistrzów w Luwrze, kazał je polakierować w ten sposób, że wyglądają jak zwierciadła, i że ani pod światło, ani za światłem, ani w żaden inny sposób prawie niepodobna rozróżnić dobrze figur. Między uszkodzonymi w ten sposób znajduje się i sławny „Kiermasz” Rubensa; wiadomo co temu da się zaradzić.

Jan Reszke przybył wczoraj do Paryża i jedzie jutro dalej, do Londynu, gdzie jest zaangażowany do Covent-Garden. Bawi tu też książę Ernest Szlezwig-Holsztyński, brat cesarzowej niemieckiej.

Umarli: dr. Paulin Raybaud, w wieku lat 84, najstarszy z merów całej Francji, który spełniał te funkcje w gminie Ampus, w depart. Var, bez przerwy od r. 1837-go, zawsze zachowywał swoje poglądy konserwatywne i nieco monarchistyczne; i dr. Vidal, znany lekarz, członek Akademji lekarskiej. Tego ostatniego wtrąciło do grobu zadrzaśnięcie palca przy jakiejś operacji. K.

*

Rzym, 16-go czerwca.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Dnia wczorajszego w Watykanie, w sali Królewskiej, odbył się konsystorz publiczny dla nałożenia czerwonego kapelusza nominatom, przybyłym do Rzymu. Byli to ci, których Ojciec św. obdarzył godnością kardynalską na konsystorzu z d. 16-go stycznia r. b.: księży Anioł Di Pietro, Benedykt Sanz y Fores, Wilhelm Meignan, Benedykt Thomas, Aloizy Galimberti i Klaudjusz Vaszary; tudzież ci, którzy kreowani zostali zeszłego poniedziałku, d. 12-go b. m.: księży Józef Graniello i Józef Sarto.

W sali Królewskiej, w osobnych trybunach, przytomni byli ambasadorowie i ministrowie pełnomocni, uwierzytelnieni przy Papieżu, wielki mistrz maltański ze starszą zakonną i patrycjat rzymski, a dokoła trybun nieliczny tłum cudzoziemców, napełniający także sale, przez które orszak papieski przeciągał z sali Aparatów.

Ojciec św., poprzedzonego długim szeregiem duchowieństwa, niesiono w *sedia gestatoria* pod ogonkami z piór strusich. Kiedy zasiadł na tronie, kardynałowie przytomni na konsystorzu składali Mu obojętną, poczem wprowadzono nominatów. W przestanku ceremonii adwokat konsystorjalny wytoczył przed Ojcem św. sprawę beatyfikacji wieloletniej Julji Billiard, zakony francuskiej, poczem nominaci przystępowali kolejno do tronu i otrzymywali z rąk Ojca św. czerwony kapelusz, który każdemu z nich nakładał na skronie. W końcu całe św. kolegium udało się do kaplicy sykstyńskiej, gdzie śpiewano *Te Deum*.

Po konsystorzu publicznym odbył się drugi tajny, na którym Ojciec św. zamknął najpierw usta nowym purpuratom, a potem mianował kardynała Józefa Sarto patriarchą weneckim, oprócz niego zaś ogłosił 28-in innych arcybiskupów i biskupów różnych narodowości. Wreszcie w końcu konsystorza otworzył usta ośmiu nowym kardynałom i ponadał im ich tytuły kardynalskie czyli kościoły rzymskie, do których jest przywiązana godność kardynalska wraz z pierścieniem kardynalskim.

Wczoraj wieczorem kardynał Rampolla, sekretarz stanu, dał wielki obiad dla ośmiu nowych purpuratów, na którym też byli członkowie ciała dyplomatycznego, uwierzytelnionego przy Stolicy św.

W niedzielę odbędzie się zapowiedziana oddawna na korzyć pomnika Wiktorji Colonne *girandola* czyli fajerwerk podług rysunków Michała-Anioła, który pierwszy *girandolę* rzymską wymyślił i zaprowadził. Podług tego fajerwerku będzie można poznać i zmiarkować postęp, jaki sztuka pyrotechniczna uczyniła od XVI-go wieku do dziś dnia. Uroczystość ta nocna, z której dochód jest wyłącznie przeznaczony na pomnik Wiktorji Colonne, będzie miała cechę wyłącznie rzymską. Deputacje wszystkich miast i miasteczek dawnego Lacjum z chorągwiami i muzyką swoją wezmą w niej udział. Umysłne pociągi ustanowione są dnia tego na wszystkich kolejach tutejszych.

D.

* Londyn, 14-go czerwca.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego.)

Przed „Pajacami” wystawiono wczoraj w Covent Garden po raz pierwszy „Dżamilę”, jednoaktową operę Bizeta, napisaną w r. 1872-im i wtedy też graną w teatrze Lirycznym paryskim, trzy lata przed najlepszym utworem tego kompozytora „Carmen”. Mniejsze to dzieło potępiła wówczas krytyka bulwarowa, bo, słusznie czy niesłusznie, dostrzegła w nim wpływ Wagnera... Treść libretta, jak zwykle w podobnych operach, jest licha. Bohater, Harun, odziedziczywszy znaczną fortunę, trwoni ją śpiesznie—co miesiąc sprowadza sobie nową niewolnicę. Jego powiernik, Splendiano, ma właśnie starać się o taki towar, lecz Dżamila, zagrożona niełaską Hazura i wypędzeniem z haremu, odczuwa nagle prawdziwe przywiązanie do kapryśnego władcy i chciałaby pozostać pod jego dachem. Splendiano, sam w niej zakochany, pomaga jej w zachodach, bo spodziewa się zdobyć i tym sposobem jej miłość. Wpada jednak we własne sidła: Harun, poznając wartość prawdziwej miłości, postanawia zaślubić Dżamilę—osłania ją welonem sułtanka i uprowadza ze sceny.

Opera ta, jak wszystkie inne Bizeta (który wybierał stale tematy niefrancuskie), ma silny koloryt swego tła literackiego, wschodni, zwłaszcza w tańcu Almée i w podkońcowym chórze, w którym nadzwyczaj szybkie przejścia z *mol* do *dur* są i oryginalne i efektowne.

Rolę Hazura odśpiewał Bonnard, Splendiano—Contiher, a Dżamilę panna Gherlsen, która tu jakoś jest nieszczerliwa zawsze i dotąd nie usprawiedliwiła swojej berlińskiej i paryskiej reputacji.

Pod patronatem Instytutu kolonialnego (który odróżnić należy od „cesarskiego”) miał wczoraj odczyt najśłynniejszy zapewne w całym świecie nemrod współczesny, F. C. Selous. Mówił o myślistwie w południowej Afryce. Jeszcze nie 40-letni, chudy i szczupły ten amator najniebezpieczniejszego sportu pochodzi z rodziny oryginalnie francuskiej; mając lat 18 wyjechał do Przylądka na objęcie jakiejś posady, która go zmuszała do robienia dalekich wypraw w kraje ówczesnie nieznanne cywilizacji. Upodobał sobie życie przygód pełne, oddał się myślistwu wyłącznie, czerpiąc dochody ze sprzedaży kości słoniowej, lwich skór i młodych zwierząt żywych, które przeprowadzał przez najdłuższe oko-

lice, wśród najgroźniejszych awantur z krajowcami i drapieżnymi zwierzętami. W przeciągu niespełna lat 20 ubił własnoręcznie i prawie zawsze bez pomocy i towarzysza: 800 słoni, 450 lwów i lwic, z górą 1,200 tygrysów i lampartów, około 3,000 bawołów, prawie tyleż nosorogów, nie licząc pomniejszych zwierząt. Wielce komicznym jest, że Selous w ciągu odczytu kładł bezustannie nacisk na twierdzenie, jakoby sprzątał ze świata Bożego wszystką tę menażerję w celach jedynie naukowych! Dowodem ma być fakt, że od czasu do czasu przysyłał do Europy najciekawsze okazy...

Ed. N.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego.”

Petersburg 20-go czerwca. (Tel. Aj. półn.)—Now. wr. dowiaduje się z wiarogodnego źródła, że reorganizacja ministerjum dóbr państwa jest kwestją zdecydowaną. Projekt będzie roztrząsany na następnej sesji rady państwa. Ministerjum otrzyma nazwę ministerjum rolnictwa i dóbr państwa. Najważniejszą stroną reformy będzie ustanowienie rady gospodarstwa rolnego, z udziałem w niej zaproszonych najwybitniejszych gospodarzy rolnych.

Petersburg 20-go czerwca. (Tel. Aj. półn.)—Wczoraj rozpoczęła działalność nowo utworzona główna inspekcja komunikacji szosowych i wodnych. Minister komunikacji wygłosił do inspektorów przemowę, w której zwrócił uwagę na znaczenie przyszłej ich działalności.

Petersburg 20-go czerwca. (Tel. Aj. półn.)—Ogłoszone zostało postanowienie o karaniu operacji lichwiarskich.

PODRÓŻE.

Berlin 20-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. W.)—Cesarz zabawi do końca tygodnia bieżącego w Kielu, gdzie będzie obecnym na ćwiczeniach floty.

Belgrad 20-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—Od Natalji nadeszło zapewnienie, że z Sinaja udaje się wprost do Biarritz.

WYBORY W NIEMCZECH.

Berlin 20-go czerwca. (Tel. pr. Kur. W.)—Post gani postanowienie konserwatystów wstrzymywania się przy wyborze ściślejszym w drugim okręgu berlińskim od głosowania. W takim razie upadek wolnomyślnego Virchowa, a wybór socjalisty Fischera, byłby nieuniknionym.

Berlin 20-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—Dzisiejszy *Reichsanzeiger* stwierdza potrzebę 180 wyborów ściślejszych.

Kiel 20-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. War.)—Bawiący tu od wczoraj cesarz Wilhelm jest w dobrym humorze i wyraża się z otuchą o rezultacie wyborów.

MASCAGNI W ANGLJI.

Londyn 20-go czerwca. (Tel. pr. K. W.)—Mascagniego przyjęto frenetycznymi oklaskami.

MOWA DEVELLE'A.

Paryż 20-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. W.)—W mowie wygłoszonej podczas odsłonięcia pomnika Juljusza Grévy'ego w Dôle, minister spraw zewnętrznych, Develle, podnosił zdobycze rzeczpospolitej, które zjednały jej potężne przyjaźnie.

PROCES PAASCHA.

Berlin 20-go czerwca. (Tel. pryw. Kur. War.)—Na posiedzeniu dzisiejszym sądu w sprawie obrazy wysokich urzędników państwowych przez kupca Paascha, antysemitę, fizyk miejski oświadczył, że oskarżony cierpi na manję prześladowczą. Trybunał uchwalił odesłać Paascha do szpitala Charité na sześciotygodniową obserwację.

SPRAWA HERZA.

Paryż 20-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—We czwartek Millevoye będzie interpelował w izbie rząd w sprawie Herza.

SKUTKI SUSZY.

Londyn 20-go czerwca. (Tel. Ajencji półn.)—Przedłużająca się posucha i wynikły ztąd brak paszy, spowodowały nagromadzenie się kolosalnych za-

pasów mięsa na rynku tutejszym. Cena za siano angielskie podniosła się do 7 funtów szterlingów za tonnę, a za kanadyjskie do 5 funtów.

Wiedeń 20-go czerwca. (Tel. Aj. północnej.)—

Dzisiaj odbyły się ostatnie posiedzenia obu delegacji. W imieniu cesarza delegację austriacką zamknął hr. Kalnoky, delegację węgierską zaś minister Kallay.

Praga czeska 20-go czerwca. (T. pr. K. W.)—W kopalniach węgla brunatnego w Dux rozpoczęła się powszechna znowa.

Berno morawskie 20-go czerwca. (T. pr. K. W.)—Aresztowanych jest 50 osób, ranionych 100. Zarekwirowano wojsko.

Paryż 20-go czerwca. (Tel. pr. Kur. War.)—Zaczęły krążyć nowe fiakry zaopatrzone w legitymację komitetu strejkowego.

Londyn 20-go czerwca. (Tel. Ajencji półn.)—Izba gmin przyjęła w drugim czytaniu bill o zawarciu porozumienia z Rosją co do połowu fok w północnej części oceanu Spokojnego.

TELEGRAMY HANDLOWE.

Berlin 20-go czerwca. (Telegr. prywatny Kur. Warsz.)—Dzisiejsze zebranie giełdowe było słabe i bezczynne. Na rynku rubli, które wykazują straty panowała słaba tendencja, z powodu rozwiązania znaczniejszych zobowiązań zwykłych. Na innych polach giełdy panowała cisza. Pieniądz był dziś ekołowik łatwiejszy, a dyskonto prywatne obniżyło się o 1/8% i wynosi 3 1/4%. W porównaniu z wczorajszymi kursami obniżyły się banknoty russkie w obrotach natychmiastowych i dostawowych o 50 fen. Warszawa krótkoterminowa gorzej o 1 m. 10 fen., a Petersburg krótki o 30 fen., a długoterminowego nie notowano. Przekazy na Wiedeń krótkie wyżej o 10 fen. (165.80), a długoterminowe bez zmiany (165.10). Listy zastawne ziemskie pozostały na poziomie kursów wczorajszych, podczas gdy listy likwidacyjne obniżyły się o 10 kop. (65.70), pożyczki wschodnie II-iej emisji o 10 kop. (67.70) i pożyczki wschodnie III-iej emisji o 20 kop. Więcej płacono za 4 1/2% listy zastawne russkie, pożyczki premjowe russkie z 1864-go roku I-iej emisji i kupony celne (326.90). Wczorajszy kurs utrzymały 6% russkie renty złote z r. 1883-go. Zakępfy kredytowych austriackie brano po 176.

Berlin 20-go czerwca. (Telegram prywatny Kur. Warsz.)—(Rynek produktowy).

Wskutek spadłych deszczów zboże miało dziś tendencję słabą. Żyto było ofiarowane i oddawane taniej o m. 50 fenigów w towarze gotowym i o 1 m. 75 fen. w dostawowym. Spirytus z powodu deszczów również słabo.

Berlin 20-go czerwca. Notowanie urzędowe giełdy. —

Bil. ban. rus. w tr. nat.	215.60	Akceje d. ż. w. wied.	—
Weksle na Warszawę	215.—	Akceje kredytowe	176.—
Weksle na Petersburg. kr.	214.60	Weksle na Londyn kr.	20.37 ⁵
Wek. na Petersburg. dług.	—	Weksle na Londyn dl.	20.29 ⁵
Bil. ban. russ. nadost.	215.75	Żyto w tow. gotow.	146.75
Wschodnia poz. II em.	69.40	Żyto na wiosnę	153.—
Listy zast. I-iej serji	66.70		

Kursy z dnia 19-go czerwca: 216.10, 216.10, 214.90, 214.20, 216.25, 69.60, 66.70, —, 148.25, 154.75.

Jarmark świętojański.

W uzupełnieniu podanych wczoraj rano konkluzji, opracowanych przez p. Cydzika, komunikujemy obecnie referat tegoż w streszczeniu:

Co do punktu pierwszego projektu.

Obecny czterodniowy termin trwania jarmarku był ustanowiony w r. 1837-ym, kiedy środki lokomocji i komunikowania się były w kraju tutejszym bardzo utrudnione.

Obecnie na dostawę wełny, oraz zjazd hodowców, kupców i fabrykantów potrzeba stosunkowo bardzo mało czasu, termin zaś przybycia na miejsce przeznaczania może być z całą pewnością rozliczany.

Uchwalono przeto, iż najodpowiedniejszym terminem trwania jarmarku uważać należy dwa dni, mianowicie 16-ty i 17-ty czerwca; tym sposobem zapewniony zostanie dla jarmarku znacznie większy udział kupców zagranicznych, którzy będą mogli zdążyć do Warszawy z jarmarku wrocławskiego, poprzedzającego nasz jarmark, a następnie udać się w porę na jarmark berliński. Zbyt więc wełny tutejszej zostałby ułatwiony i bez wątpienia ośpal, nużący charakter, jakim warszawski jarmark się odznacza, ustalby całkowicie.

Iżby jednak perjoł jarmarczny pozostał co najmniej siedmiodniowy, należy plac jarmarczny dla dowozu i wżenia wełny otwierać wcześniej, mianowicie d. 10-go czerwca, a w takim razie trwać on będzie osiem dni.

Gdyby jeden z dwóch dni (16-ty lub 17-ty czerwca), przeznaczonych na odbywanie jarmarku, przypadł w niedzielę lub święto, to jarmark należy roz-

